

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Β ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ : 2 ΩΡΕΣ

ΜΑΘΗΜΑ Ι, ΜΑΘΗΜΑ ΙΙ

ΚΕΙΜΕΝΑ

α) **Ovidius poëta in terrā Ponticā exulat. Epistulas Rōmam scriptitat. Epistulae plenae querelārum sunt. Rōmam desiderat et fortūnam adversam deplōrat. Narrat de incolis barbaris et de terrā gelidā. Poëtam curae et miseriae excruciant. Epistulis contra iniuriam repugnat. Musa est unica amīca poëtae.**

β) **Graeci Troiam oppugnant et dolo expugnant. Aenēas cum Anchīsā, cum nato et cum sociis ad Italiam navigat. Sed venti pontum turbant et Aenēan in Africam portant. Ibi Didō regīna novam patriam fundat. Aenēas regīnae insidias Graecōrum renarrat.**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.1. Να επιλέξετε τη σωστή ή τις σωστές απαντήσεις για κάθε ερώτηση:

α. Πού οφείλεται η συγγένεια της Λατινικής με την Ελληνική Γλώσσα; (3 σωστές απαντήσεις, 6 μονάδες)

- i. Στην κατάκτηση της Ρώμης από τους Έλληνες
- ii. Στην κοινή καταγωγή από την ινδοευρωπαϊκή γλωσσική οικογένεια
- iii. Στην κατάκτηση της ελληνικής Ανατολής από τους Ρωμαίους
- iv. Στον ρωμαϊκό αποικισμό
- v. Στα πολιτιστικά και γλωσσικά δάνεια του ελληνικού αποικισμού στην κεντρική και κάτω Ιταλία, από τη Νεάπολη και την Κύμη μέχρι τη Σικελία

β. Η σχέση του ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο είναι imitatio και aemulatio. Τι σημαίνουν οι

δύο όροι; (1 σωστή απάντηση, 2 μονάδες)

- i. Πιστή αντιγραφή ελληνικών προτύπων
- ii. Δημιουργική πρόσληψη των ελληνικών προτύπων και ανταγωνισμός
- iii. Απομάκρυνση από τα ελληνικά πρότυπα

γ. Ποιο είναι το πρώτο λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει στη ρωμαϊκή λογοτεχνία; (1 σωστή απάντηση, 2 μονάδες)

- i. Το έπος
- ii. Η τραγωδία
- iii. Η κωμωδία

Μονάδες 10

B.2.α) Να βρεθεί με ποια λέξη των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: ποιητικότητα, υπερπόντιος, πληθυσμιακός, ναυτιλία, πατρώος

β) Να δημιουργήσετε μία σύντομη περίοδο του λόγου στην οποία θα εντάξετε τη λατινική φράση «casus belli», ώστε να διαφάνεται η σημασία της.

Μονάδες 10

B.3.α. Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους ονοματικούς τύπους. Δίπλα σε κάθε ουσιαστικό να αναφέρετε την κλίση στην οποία ανήκει και το γένος.

- Ovidius (κλητική ενικού)
- poëta (αιτ.ενικού)
- Epistulas (γενική πληθ.)
- querelārum (ονομ.ενικού)
- incolis (γενική ενικού)
- Graeci (ονομ.ενικού)
- amīca (αιτ.πληθ.)
- Aenēas (αιτ.ενικού)
- Anchīsā(αιτ. ενικού)
- sociis (γενική πληθ.)

- *pontum* (αφαιρ.ενικού)
- *regīna* (αφαιρ.πληθ.)

Μονάδες 10

B.3.β. Να γραφούν τα επίθετα *plena*, *barbaris*, *novam* και στα τρία γένη. Στη συνέχεια να γράψετε την αιτιατική ενικού και τη γενική πληθυντικού και στα τρία γένη.

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο

	Αιτιατική ενικού	Γενική πληθυντικού
Αρσενικό		
Θηλυκό		
Ουδέτερο		
	Αιτιατική ενικού	Γενική πληθυντικού
Αρσενικό		
Θηλυκό		
Ουδέτερο		
	Αιτιατική ενικού	Γενική πληθυντικού
Αρσενικό		
Θηλυκό		
Ουδέτερο		

Μονάδες 6

B.4.α. Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι των ρημάτων: *exulat*, *deplōrat*, *oppugnant*, *renarrat*. Να αναφέρετε σε ποια συζυγία ανήκουν.

συζυγία	ενεστώτας	παρακείμενος	σουπίνο	απαρέμφατο

Μονάδες 10

B.4.β. Να γραφεί το **β' ενικό και το γ' πληθυντικό** πρόσωπο όλων των χρόνων των ακόλουθων ρημάτων: desiderat , repugnant, navigat.

Ενεστ.			
Παρατ.			
Μέλλ.			
Παρακ.			
Υπερσ.			
Συντ. μέλλ.			

Μονάδες 10

B.5. Να μεταφέρετε τους όρους των παρακάτω προτάσεων στον άλλο αριθμό.

- Epistolae plenae querelārum sunt.
- Musa est unica amīca poētae.

Μονάδες 4

B.6.α) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της στήλης Α με τον συντακτικό τους ρόλο στη στήλη Β. Στη στήλη Β υπάρχουν πέντε συντακτικοί ρόλοι που δεν αντιστοιχούν σε κάποιον από τους όρους της στήλης Α.

A	B
1. querelarum	i. Άμεσο αντικείμενο στο renarrat
2. amica	ii. Γενική υποκειμενική στο plenae
3. dolo	iii. Απρόθετη αφαιρετική (οργανική) του τρόπου στο expugnant
4. regina	iv. Έμμεσο αντικείμενο στο renarrat
5. insidias	v. Κατηγορούμενο στο Musa μέσω του συνδετικού ρήματος est
	vi. Γενική αντικειμενική στο plenae

	vii. Ομοιόπτωτος προσδιορισμός, επεξήγηση στο Dido
	viii. Κατηγορούμενο στο poetae μέσω του συνδετικού ρήματος est
	ix. Απρόθετη αφαιρετική (οργανική) της ιδιότητας στο expugnant
	x. Ομοιόπτωτος προσδιορισμός, παράθεση στο Dido

(Μονάδες 10)

β) Να εντοπίσετε στα αποσπάσματα πέντε προσδιορισμούς του τύπου (π.χ. εμπρόθετοι προσδιορισμοί με την ίδια ή διαφορετική πρόθεση, τοπικά επιρρήματα, πλάγιες πτώσεις ουσιαστικών) (Μονάδες 5) και να τους χαρακτηρίσετε συντακτικά αναφέροντας και τον όρο που προσδιορίζει ο καθένας (Μονάδες 5).

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20

BONA FORTUNA!!!